

2013 YILI
BİRLEŞME ve DEVRALMA
GÖRÜNÜM RAPORU

EKONOMİK ANALİZ VE ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Raporlama : Sinem Demir
Editör : Dr. Ekrem Kalkan

Ekonomik Analiz ve Araştırma Dairesi Başkanlığı
eadbm@rekabet.gov.tr
Rekabet Kurumu
2014 – Ankara

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	ii
ÖZET	1
1 Giriş	2
2 İŞLEM SAYISI VE DEĞERİ.....	4
3 YATIRIMCILARIN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMLARI	7
4 İŞLEM SAYISI VE DEĞERİNİN EKONOMİK FAALİYETLERE GÖRE DAĞILIMI.....	8
5 ÖZELLEŞTİRMELER.....	13
6 İŞLEM SAYISINA GÖRE ÖZEL SERMAYE FONLARI	14
7 SONUÇLANMA SÜRESİ.....	14

ÖZET

2013 yılında Rekabet Kurumu'na bildirilen toplam birleşme ve devralma işlem sayısı **213** olmuştur. Bu işlemlerden **141**'inde hedef şirket veya oluşturulan ortak girişim Türkiye yasalarına göre kurulmuş şirketlerdir. Bu dönemde incelenen **213** işlemin **19'unu** özelleştirme işlemleri oluşturmuştur. **2013** yılında Rekabet Kurumu tarafından incelenen birleşme ve devralmaların bildirilen toplam işlem değeri yaklaşık **259 milyar 689 milyon TL**'dir¹. Aynı dönemde, hedef şirketin veya oluşturulan ortak girişimin Türkiye kökenli olduğu işlemlerde toplam işlem bedeli yaklaşık **40 milyar 952 milyon TL**'dir². Bu bedelin yaklaşık **19 milyar 550 milyon TL'sini** aynı dönemde Rekabet Kurumu'na bildirilen ve gerçekleşen özelleştirme işlemleri oluşturmaktadır.

2013 yılında Türk şirketlerine yatırım yapan yabancı yatırımcılar arasında işlem bazında yapılan sıralamaya göre ilk sırada **Hollanda** kökenli yatırımcılar bulunmaktadır. Türk şirketlerinin devir konusu olduğu devralma işlemlerinde yabancı yatırımcılar yaklaşık **16 milyar 466 milyon TL**'lik yatırım gerçekleştirmiştir. Yabancı yatırımcıların ortak oldukları Türkiye kökenli **9** ortak girişim işleminin toplam işlem bedeli ise yaklaşık **1 milyar 531 milyon TL**'dir.

Ekonomik faaliyet alanı bakımından, en yüksek işlem değeri, özelleştirmeler dâhil olmak üzere, yaklaşık **69 milyar 745 milyon TL** ile reklamcılık alanında gerçekleşmiştir. Hedef şirketin veya oluşturulan ortak girişimin Türkiye kökenli olduğu işlemler içinde en yüksek işlem değeri, özelleştirmeler hariç, yaklaşık **4 milyar 642 milyon TL** ile elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtım alanlarında gerçekleşmiştir.

Bu dönemde, özel sermaye fonlarının (*private equity funds*) Türkiye kökenli hedef şirketlerde gerçekleştirdikleri yatırım tutarı Türkiye piyasalarındaki tüm birleşme ve devralmaların toplam işlem değerinin **% 19,5**'ine tekabül etmektedir.

2013 yılında Rekabet Kurumu'na bildirilen birleşme ve devralma işlemleri son bildirim tarihinden itibaren ortalama **15** gün sonra nihai karara bağlanmıştır.

^{1,2} Sadece işlem değeri sadece bildirilen başvuruları kapsamaktadır.

1 Giriş

Birleşme ve Devralma Görünüm Raporu, Rekabet Kurumu'na bildirilen birleşme ve devralma işlemlerine ait veriler çerçevesinde hazırlanmıştır.

2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ uyarınca, bir birleşme ve devralma işleminin Rekabet Kurumu tarafından incelenebilmesi için öncelikle söz konusu işlemin incelenen teşebbüslerin kontrol yapılarında kalıcı değişiklik meydana getirmesi gerekmektedir. Birleşme ve devralma işlemleri farklı türlerde gerçekleşmektedir. İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi; bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün çeşitli yollarla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması Rekabet Kurumu tarafından "birleşme ve devralma işlemi" olarak kabul edilmektedir. Ayrıca, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması da birleşme ve devralma olarak değerlendirilmektedir.

Mevcut durumda, bir birleşme veya devralma işleminde işlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının 100 milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı 30 milyon TL'yi veya devralma işlemlerinde hedef şirket varlık ya da faaliyetin, birleşme işlemlerinde ise işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun 30 milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin dünya cirosunun 500 milyon TL'yi aşması halinde söz konusu işlemin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Rekabet Kurulu'ndan izin alınması zorunludur. Yurt dışında gerçekleşen birleşme ve devralma işlemleri de yukarıdaki eşiklerin aşılması ve Türkiye piyasalarını etkilemeleri halinde Rekabet Kurumu'na bildirilmektedir. Ayrıca, söz konusu ciro eşikleri aşılmamasına rağmen işlem taraflarınca Rekabet Kurumu'na bildirilen birleşme ve devralmalara ait veriler de rapora dâhil edilmektedir. Diğer yandan, aynı mülkiyet veya yönetim yapısı içinde yer alan işletmelerin kendi aralarında gerçekleştirdikleri grup içi birleşme ve devralma işlemleri Rekabet Kurumu'nun denetimi dışındadır ve bu işlemlere ilişkin bilgiler bu raporun veri seti içinde yer almamaktadır.

Bu raporda ilke olarak hedef şirketin veya işlem konusu ortak girişimin kökeni, söz konusu şirketin hangi ülkenin hukukuna göre kurulmuş olduğu esasına göre değerlendirilmektedir. Raporda birleşme-devralma işlemleri iki kategoride incelenmektedir. Buna göre ilk kategoride, işlem taraflarının, hedef şirketin veya işlem konusu ortak girişimin hangi ülkenin yasalarına göre kurulmuş olduğu hususunda herhangi bir daraltma yapılmaksızın Rekabet Kurumu'na bildirilen tüm işlemler değerlendirilmektedir³. Bu bakımdan raporda değerlendirilecek ilk kategori **“Tüm İşlemler”** olarak anılacaktır. İkinci kategoride ise, hedef şirketin veya işlem konusu ortak girişimin Türk yasalarına göre kurulmuş olduğu işlemler ele alınmaktadır. Bu işlemler ise **“Türkiye İşlemleri”** olarak anılacaktır.

Tarafları yabancı ülkelerin yasalarına göre kurulmuş şirketler olan birleşme ve devralmalarda işlem bedelinin ne kadarının Türkiye'deki varlıkları etkilediği bilgisi net olarak ayrıştırılamamaktadır. Bu sebeple işlem bedelinin raporlanmasında söz konusu işlemin toplam bedeli esas alınacaktır. İşlem bedelinin yabancı para cinsinden bildirildiği durumlarda söz konusu bedel işlemin bildirildiği tarihteki kur bilgisi kullanılarak Türk Lirasına çevrilmiştir.

Raporda, esas olarak 2013 yılındaki gelişmelerin özetlenmesi hedeflenmektedir.

Özel sektörde faaliyet gösteren bazı danışmanlık firmalarının da birleşme ve devralmalarla ilgili raporlar yayımladığı bilinmektedir. Veri setinin kapsamındaki farklılık sebebiyle Rekabet Kurumu tarafından yayımlanan Birleşme ve Devralma Görünüm Raporu içerik bakımından bu raporlardan farklılık gösterebilecektir.

³ Tarafları yabancı ülkelerin yasalarına göre kurulmuş şirketler olan birleşme ve devralma işlemleri de ithalat veya distribütörlük gibi farklı satış yöntemleri yoluyla Türkiye piyasalarını etkilemekte ve Rekabet Kurumu'na bildirilmektedir.

2 İŞLEM SAYISI VE DEĞERİ

2013 yılında Rekabet Kurumu tarafından toplam 213 birleşme ve devralma işlemi incelenmiştir (Tüm İşlemler⁴).

İşlem taraflarının kökeni bakımından yapılan gruplamaya göre; Tüm İşlemler içinde, 2013 yılında tarafların tümü, 43 işlemde Türkiye yasalarına göre, 68 işlemde ise yabancı ülke yasalarına göre kurulmuş şirketlerden oluşmaktadır. 71 işlemde ise işlem tarafları Türk ve yabancı şirketlerden oluşmuştur. Tüm İşlemler içinde, 2013 yılında tüm tarafları yabancı şirketler olan işlemlerde gerçekleşen toplam işlem değeri 223 milyar 483 milyon TL'dir. Aynı dönemde tüm tarafları Türkiye yasalarına göre kurulmuş şirketlerin gerçekleştirdikleri birleşme ve devralmaların toplam işlem değeri 1 milyar 730 milyon TL'dir. Aynı dönemde gerçekleşen özelleştirmelerin toplam değeri ise 19 milyar 550 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

İşlem Sayısı ve Değerinin Dağılımı, 2013		
TARAFLARIN KÖKENİ	İŞLEM SAYISI	İŞLEM DEĞERİ (TL)
Tüm Tarafları Türk	43 ⁵	1.730.610.911
Türk ve Yabancı	71 ⁶	14.925.523.292
Tüm Tarafları Yabancı	68 ⁷	223.482.419.679
TOPLAM	182	240.138.553.882
ÖZELLEŞTİRME	19	19.550.053.196
KAPSAMDİŞİ	12	.
GENEL TOPLAM	213	259.688.607.078

⁴ Tüm İşlemler: İşlem taraflarının, hedef şirketin veya işlem konusu ortak girişimin hangi ülkenin yasalarına göre kurulmuş olduğu hususunda herhangi bir daraltma yapılmaksızın Rekabet Kurumu'na bildirilen tüm işlemleri tanımlamaktadır.

⁵ 15 işlemde değer belirtilmemiştir.

⁶ 16 işlemde değer belirtilmemiştir.

⁷ 6 işlemde değer belirtilmemiştir.

Hedef şirketin kökeni bakımında yapılan gruplamaya göre; hedef şirketler⁸, **141** işlemde Türk yasalarına göre, **60** işlemde ise yabancı ülke yasalarına göre kurulmuştur.

İşlem Sayısı ve Değerinin Hedef Şirketin Kökenine Göre Dağılımı, 2013		
HEDEF ŞİRKETİN KÖKENİ	İŞLEM SAYISI	İŞLEM DEĞERİ (TL)
Türk (TR)		
Birleşme-Devralma	122	21.402.661.300
Özelleştirme	19	19.550.053.196
Yabancı (YB)		
Birleşme-Devralma	60	218.735.892.581
TOPLAM	201	259.688.607.077

Tüm İşlemler içinde, **2013** yılında, özelleştirmeler hariç, hedef şirketin Türkiye kökenli olduğu işlemlerde toplam işlem bedeli yaklaşık **21 milyar 403 milyon TL**, yabancı kökenli olduğu işlemlerde ise yaklaşık **218 milyar 736 milyon TL**'dir. **Tüm işlemler** bakımından **2013** yılında gerçekleşen özelleştirmeler hariç birleşme ve devralmaların toplam işlem değeri yaklaşık **240 milyar 139 milyon TL** olmuştur.

Türkiye Kökenli Hedef Şirketlerin Tarafları, İşlem Sayısı ve Değeri (Özelleştirmeler hariç), 2013		
İŞLEM	İŞLEM SAYISI	İŞLEM DEĞERİ (TL)
Devralmalar		
Devreden / Devralan		
TR/TR	41 ⁹	1.730.610.910
TR/YB	45 ¹⁰	10.913.544.926
TR/TR-YB	1 ¹¹	.
TR-YB/YB	1	501.807.600
YB/TR	13 ¹²	1.695.432.751
YB/YB	10	5.030.747.117
TOPLAM	111	19.872.143.304
Ortak Girişim		
Taraflar		
TR/TR	2 ¹³	.
TR/YB	9 ¹⁴	1.530.517.996
TOPLAM	11	1.530.517.996
TOPLAM	122	21.402.661.300

⁸ Hedef şirket tanımı, devre konu şirket ile ortak girişim şirketlerini kapsamaktadır.

⁹ 13 işlemde değer belirtilmemiştir.

¹⁰ 7 işlemde değer belirtilmemiştir.

¹¹ 1 işlemde değer belirtilmemiştir.

¹² 2 işlemde değer belirtilmemiştir.

¹³ 2 işlemde değer belirtilmemiştir.

¹⁴ 4 işlemde değer belirtilmemiştir.

2013 yılında gerekleŒen toplam **122 Türkiye iŒlemi**¹⁵ içinde **iŒlem taraflarının kökeni** bakımından yapılan gruplamaya göre, **41 iŒlemde** tüm taraflar sadece Türk, **10 iŒlemde** ise tüm taraflar sadece yabancı Œirketlerden oluŒmaktadır. **60 iŒlemde** ise iŒlem tarafları Türk ve yabancı Œirketlerden oluŒmaktadır. **2013** yılında **Türkiye iŒlemleri** içinde; tüm tarafları sadece Türkiye kökenli kiŒiler/Œirketler olan birleŒme ve devralmaların toplam iŒlem değeri yaklaŒık **1 milyar 731 milyon TL**, tüm tarafları sadece yabancı kökenli kiŒiler/Œirketler olan birleŒme ve devralmaların toplam iŒlem değeri yaklaŒık **5 milyar 31 milyon TL** olarak gerekleŒmiŒtir.

¹⁵ Türkiye iŒlemleri: Hedef Œirketin veya iŒlem konusu ortak giriŒimin Türk yasalarına göre kurulmuŒ olduğu iŒlemleri tanımlamaktadır.

3 YATIRIMCILARIN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMLARI

Yabancı Yatırımcıların Ülkelere Göre Dağılımı 2013 İlk Altı Ay		
Yatırımcıların Ülkesi	Tüm İşlemler	Türkiye İşlemleri
A.B.D.	16	3
ALMANYA	17	8
AVUSTURYA	3	2
AZERBAIJAN	1	1
B.ARAP EMİRLİKLERİ	4	4
BAHREYN	2	1
ÇİN	1	1
DANİMARKA	1	1
FRANSA	5	2
GÜNEY AFRIKA	1	1
HİNDİSTAN	1	
HOLLANDA	10	9
İNGİLTERE	6	3
İSPANYA	1	1
İSVİÇRE	2	1
İTALYA	5	2
JAPONYA	14	7
KANADA	2	
KATAR	2	2
KIBRIS	1	
KORE	1	1
LÜBNAN	2	
LÜKSEMBURG	8	7
MALEZYA	1	1
NORVEÇ	1	
POLONYA	1	1
PORTEKİZ	1	1
RUSYA	2	
SİNGAPUR	4	1
SUUDİ ARABİSTAN	1	1

2013 yılında Yatırımcıların¹⁶ kökeni bakımından yapılan gruplamaya göre; Tüm İşlemlerde, **Almanya** kökenli yatırımcılar **17** işlemde devralan taraf veya ortak girişim tarafı olarak **ilk sırada** yer almaktadırlar. İşlem adedi bazında yapılan sıralamada ikinci sırada **16** işlemle **A.B.D.** kökenli yatırımcılar bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise **14** işlemle **Japonya** kökenli yatırımcılar yer almaktadır.

Türkiye İşlemleri için yapılan gruplamada ilk sırada **9** işlemle **Hollanda** kökenli yatırımcılar bulunmaktadır. İkinci sırada **8** işlemle **Almanya** yer almaktadır. Üçüncü sırayı ise **7** işlemle **Japonya** ve **Lüksemburg** kökenli yatırımcılar paylaşmaktadır.

¹⁶ Rapordaki “yatırımcı” tanımı, bir işlemde “devralan taraf” ya da “ortak girişim tarafı” olarak hisse veya varlık alımı yapan yapan kişi veya şirketleri tanımlamaktadır.

4 İŞLEM SAYISI VE DEĞERİNİN EKONOMİK FAALİYETLERE GÖRE DAĞILIMI

Tüm İşlemler Bakımından İşlem Sayısı ve Değerinin Ekonomik Faaliyetlere Göre Dağılımı, 2013

Ekonomik Faaliyet (NACE Rev.2, 3 Hane)	İŞLEM ADEDİ	İŞLEM DEĞERİ (TL)
Reklamcılık	2	69.744.846.700
Bilgisayar Programlama, Danışmanlık ve İlgili Faaliyetler	2	43.943.816.846
İletişim Ekipmanları İmalatı	4	30.785.520.250
Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi ve Dağıtımı	21	22.669.357.666
Temel Eczacılık Ürünleri İmalatı	1	17.208.080.000
Değerli Ana Metaller ve Diğer Demir Dışı Metallerin İmalatı	2	15.414.000.000
Genel Amaçlı Makinelerin İmalatı	3	8.824.966.590
Tıbbi ve Dişçilik İle İlgili Araç ve Gereçlerin İmalatı	3	7.336.569.500
Demiryolu Lokomotifleri ve Vagonlarının İmalatı	1	4.929.000.000
Öğütülmüş Tahıl Ürünleri, Nişasta ve Nişastalı Ürünlerin İmalatı	1	4.317.600.000
Temel Kimyasal Maddelerin, Kimyasal Gübre ve Azot Bileşikleri, Birincil Formda Plastik ve Sentetik Kauçuk İmalatı	6	3.880.024.428
Gaz İmalatı; Ana Şebeke Üzerinden Gaz Yakıtlarının Dağıtımı	2	2.196.644.800
Taşımacılık İçin Destekleyici Faaliyetler	9	2.160.882.250
Sigorta	3	2.105.767.450
Boya, Vernik ve Benzeri Kaplayıcı Maddeler İle Matbaa Mürekkebi ve Macun İmalatı	1	1.736.800.000
Çatal-Bıçak Takımı ve Diğer Kesici Aletler ile El Aletleri ve Genel Hırdavat Malzemeleri İmalatı	2	1.280.782.787
Sigorta ve Emeklilik Fonuna Yardımcı Faaliyetler	1	1.275.000.000
Hastane Hizmetleri	4	1.149.852.814
Kablolama Kullanılan Gereçlerin İmalatı	1	1.148.166.000
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalardaki Perakende Ticaret	3	1.098.213.250
Gemi ve Tekne Yapımı	1	1.062.619.961
Motorlu Kara Taşıtları İçin Parça ve Aksesuar İmalatı	2	965.230.000
Balık, Kabuklu Deniz Hayvanları ve Yumuşakçaların İşlenmesi ve Saklanması	2	865.947.643
Ev Eşyalarının Toptan Ticareti	4	816.929.220
Etin İşlenmesi ve Saklanması ile Et Ürünlerinin İmalatı	2	813.975.000
Kendine Ait Gayrimenkulün Alınıp Satılması	3	718.971.000
Sanayi Makine ve Ekipmanların Kurulumu	2	712.317.800
Tarımsal Hammadde ve Canlı Hayvanların Toptan Ticareti	1	701.428.000
Motorlu Kara Taşıtlarının Parça ve Aksesuarlarının Ticareti	1	647.130.000
Süt Ürünleri İmalatı	1	604.728.000
Televizyon Programcılığı ve Yayıncılığı Faaliyetleri	8	601.817.968
İçecek Sunum Hizmetleri	1	567.800.000
Diğer Makine, Ekipman ve Maddi Malların Kiralanması ve Leasing	2	559.450.000
Fabrikasyon Metal Ürünlerin, Makinelerin ve Ekipmanların Onarımı	2	445.172.410
Akümülatör ve Pil İmalatı	2	434.000.000
İnşaat Projelerinin Geliştirilmesi	3	364.207.051

Ekonomik Faaliyet (NACE Rev.2, 3 Hane)	İŞLEM ADEĞİ	İŞLEM DEĞERİ (TL)
Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı/Kilden İnşaat Malzemeleri İmalatı	1	351.000.000
Tüketici Elektronik Ürünlerinin İmalatı	1	315.200.000
Eczacığa İlişkin İlaçların İmalatı	3	312.101.250
Metal İşleme Makineleri ve Takım Tezgâhları İmalatı	2	300.497.300
Genel Amaçlı Diğer Makinelerin İmalatı	2	288.488.400
Oteller ve Benzeri Konaklama Yerleri	2	276.383.619
Lokantalar ve Seyyar Yemek Hizmeti Faaliyetleri	3	269.400.000
Deniz ve Kıyı Sularında Yük Taşımacılığı	1	265.500.020
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalardaki Diğer Toptan Ticareti	6	254.459.350
Hizmet Projelerinin İnşaatı	1	241.020.000
Sabun ve Deterjan, Temizlik ve Parlatıcı Maddeleri; Parfüm; Kozmetik ve Tuvalet Malzemeleri İmalatı	1	235.410.000
Diğer Gıda Maddelerinin İmalatı	3	218.189.950
Hava Taşıtları ve Uzay Araçları İle Bunlarla İlgili Makinelerin İmalatı	3	201.813.012
Kâğıt ve Kâğıt Ürünlerinin İmalatı	1	196.199.289
Kendine Ait veya Kiralanan Gayrimenkulün Kiraya Verilmesi veya İşletilmesi	2	164.322.000
Sebze ve Meyvelerin İşlenmesi ve Saklanması	2	157.856.900
Motorlu Kara Taşıtları İçin Diğer Parça ve Aksesuarların İmalatı	1	146.254.680
İçeceklerin İmalatı	2	136.900.000
Basım ve Basım İle İlgili Hizmet Faaliyetleri	2	134.640.594
Evrensel Hizmet Yükümlülüğü Altında Postacılık Faaliyetleri	1	125.000.000
Kara Taşımacılığı İle Yapılan Diğer Yolcu Taşımacılığı	1	115.546.000
Finansal Hizmetler İçin Yardımcı Faaliyetler(Sigorta ve Emeklilik Fonları Hariç)	1	107.940.000
Bilgi ve İletişim Teknolojisi Ekipmanlarının Toptan Ticareti	3	96.081.144
Bitkisel ve Hayvansal Sıvı ve Katı Yağların İmalatı	3	76.442.240
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Diğer Malların Perakende Ticareti	2	65.632.801
Metallerin İşlenmesi ve Kaplanması; Makinede İşleme	1	64.163.890
Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1	64.000.000
Çağrı Merkezlerinin Faaliyetleri	2	38.607.250
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalardaki Perakende Ticaret	3	33.000.000
Tek Yıllık (Uzun Ömürlü Olmayan) Bitkisel Ürünlerin Yetiştirilmesi	1	30.120.000
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1	30.105.045
Seyahat Acentesi ve Tur Operatörlerinin Faaliyetleri	2	28.487.616
Aşındırıcı Ürünlerin ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	1	26.768.000
Motorlu Kara Taşıtlarının Bakım ve Onarımı	1	26.254.800
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı	1	25.740.000
Diğer Finansal Hizmet Faaliyetleri (Sigorta Ve Emeklilik Fonları Hariç)	2	25.274.751
İnsan Sağlığı İle İlgili Diğer Hizmetler	1	21.063.000
Ana Demir ve Çelik Ürünleri ile Ferro Alaşımlarının İmalatı	1	18.979.500
Kauçuk Ürünlerinin İmalatı	1	18.720.000
Suyun Toplanması, Arıtılması ve Dağıtılması	1	18.000.000
Hayvansal Üretim	1	15.500.000
Parasal Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	2	13.539.572

Ekonomik Faaliyet (NACE Rev.2, 3 Hane)	İŞLEM ADEDİ	İŞLEM DEĞERİ (TL)
Diğer Makine, Ekipman, Aksam ve Parçaları İle Büro Mobilyalarının Toptan Ticareti	1	12.830.220
İşinlama, Elektro Medikal ve Elektro Terapi İle İlgili Cihazların İmalatı	1	9.360.000
Kongre ve Ticari Gösteri Organizasyonu	1	8.800.000
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Otomotiv Yakıtının Perakende Ticareti	1	7.000.000
Depolama ve Ambarlama	1	4.159.500
Hazır Hayvan Yemleri İmalatı	1	3.700.000
Temizlik Faaliyetleri	1	2.540.000
Teknik Test ve Analiz Faaliyetleri	2	2.000.000
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Diğer Ev Eşyalarının Perakende Ticareti	1	.
Binanın Tamamlanması ve Bitirilmesi	1	.
Diğer Bilgi Hizmet Faaliyetleri	1	.
Ev Aletleri İmalatı	1	.
Kıtapların, Süreli Yayınlanması ve Diğer Yayımcılık Faaliyetleri	1	.
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Gıda, İçecek ve Tütün Perakende Ticareti	2	.
Diğer İnsan Kaynaklarının Sağlanması	2	.
Ham Petrol Çıkarımı	1	.
TOPLAM	201	259.688.607.077

**Türkiye İşlemleri Bakımından İşlem Sayısı ve Değerinin Sektörlere Göre Dağılımı
(Özelleştirmeler hariç), 2013**

Ekonomik Faaliyet (NACE Rev.2, 3 Hane)	İŞLEM ADEDİ	İŞLEM DEĞERİ (TL)
Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi ve Dağıtımı	7	4.641.558.889
Sigorta	3	2.105.767.450
Çatal-Bıçak Takımı ve Diğer Kesici Aletler İle El Aletleri ve Genel Hırdavat Malzemeleri İmalatı	2	1.280.782.787
Hastane Hizmetleri	4	1.149.852.814
Kablolama Kullanılan Gereçlerin İmalatı	1	1.148.166.000
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalardaki Perakende Ticaret	3	1.098.213.250
Temel Kimyasal Maddelerin, Kimyasal Gübre Ve Azot Bileşikleri, Birincil Formda Plastik Ve Sentetik Kauçuk İmalatı	1	832.000.000
Etin İşlenmesi ve Saklanması İle Et Ürünlerinin İmalatı	2	813.975.000
Kendine Ait Gayrimenkulün Alınıp Satılması	3	718.971.000
Motorlu Kara Taşıtlarının Parça Ve Aksesuarlarının Ticareti	1	647.130.000
Süt Ürünleri İmalatı	1	604.728.000
Televizyon Programcılığı Ve Yayıncılığı Faaliyetleri	7	601.817.968
Taşımacılık İçin Destekleyici Faaliyetler	5	578.106.250
Fabrikasyon Metal Ürünlerin, Makinelerin Ve Ekipmanların Onarımı	2	445.172.410
Akümülatör ve Pili İmalatı	1	434.000.000
Ev Eşyalarının Toptan Ticareti	3	407.429.220
İnşaat Projelerinin Geliştirilmesi	3	364.207.051
Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı/Kilden İnşaat Malzemeleri İmalatı	1	315.200.000
Motorlu Kara Taşıtları İçin Parça Ve Aksesuar İmalatı	1	280.800.000
Lokantalar Ve Seyyar Yemek Hizmeti Faaliyetleri	3	269.400.000
Hizmet Projelerinin İnşaatı	1	241.020.000
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalardaki Diğer Toptan Ticareti	5	230.278.350
Diğer Gıda Maddelerinin İmalatı	3	218.189.950
Oteller Ve Benzeri Konaklama Yerleri	1	203.580.000
Kâğıt Ve Kâğıt Ürünlerinin İmalatı	1	196.199.289
Sebze Ve Meyvelerin İşlenmesi Ve Saklanması	2	157.856.900
İçeceklerin İmalatı	2	136.900.000
Tıbbi Ve Dişçilik İle İlgili Araç Ve Gereçlerin İmalatı	2	136.569.500
Basım Ve Basım İle İlgili Hizmet Faaliyetleri	2	134.640.594
Evrensel Hizmet Yükümlülüğü Altında Postacılık Faaliyetleri	1	125.000.000
Kara Taşımacılığı İle Yapılan Diğer Yolcu Taşımacılığı	1	115.546.000
Kendine Ait veya Kiralanan Gayrimenkulün Kiraya Verilmesi veya İşletilmesi	1	113.710.000
Bilgi ve İletişim Teknolojisi Ekipmanlarının Toptan Ticareti	3	96.081.144
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Diğer Malların Perakende Ticareti	2	65.632.801
Metallerin İşlenmesi ve Kaplanması; Makinede İşleme	1	64.163.890
Bilgisayar Programlama, Danışmanlık Ve İlgili Faaliyetler	1	48.216.846
Çağrı Merkezlerinin Faaliyetleri	2	38.607.250
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalardaki Perakende Ticaret	3	33.000.000
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	1	30.105.045
Bitkisel Ve Hayvansal Sıvı Ve Katı Yağların İmalatı	2	30.100.000
Seyahat Acentesi Ve Tur Operatörlerinin Faaliyetleri	1	28.487.616
Aşındırıcı Ürünlerin ve Başka Yerde Sınıflandırılmamış Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	1	26.768.000

Ekonomik Faaliyet (Nace Rev.2, 3 Hane)	İŞLEM ADEDİ	İŞLEM DEĞERİ (TL)
Balık, Kabuklu Deniz Hayvanları Ve Yumuşakçaların İşlenmesi Ve Saklanması	1	25.934.243
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı	1	25.740.000
Diğer Finansal Hizmet Faaliyetleri (Sigorta Ve Emeklilik Fonları Hariç)	2	25.274.751
İnsan Sağlığı İle İlgili Diğer Hizmetler	1	21.063.000
Suyun Toplanması, Arıtılması Ve Dağıtılması	1	18.000.000
Hayvansal Üretim	1	15.500.000
Parasal Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	2	13.539.572
Diğer Makine, Ekipman, Aksam Ve Parçaları İle Büro Mobilyalarının Toptan Ticareti	1	12.830.220
İşinlama, Elektro Medikal Ve Elektro Terapi İle İlgili Cihazların İmalatı	1	9.360.000
Kongre ve Ticari Gösteri Organizasyonu	1	8.800.000
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Otomotiv Yakıtının Perakende Ticareti	1	7.000.000
Eczacığa İlişkin İlaçların İmalatı	1	4.000.000
İletişim Ekipmanları İmalatı	1	3.148.250
Temizlik Faaliyetleri	1	2.540.000
Teknik Test Ve Analiz Faaliyetleri	2	2.000.000
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Diğer Ev Eşyalarının Perakende Ticareti	1	.
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Gıda, İçecek Ve Tütün Perakende Ticareti	2	.
Binanın Tamamlanması ve Bitirilmesi	1	.
Diğer Bilgi Hizmet Faaliyetleri	1	.
Diğer İnsan Kaynaklarının Sağlanması	2	.
Ev Aletleri İmalatı	1	.
Gaz İmalatı; Ana Şebeke Üzerinden Gaz Yakıtlarının Dağıtımı	1	.
Ham Petrol Çıkarımı	1	.
Kitapların, Süreli Yayınlanması ve Diğer Yayımcılık Faaliyetleri	1	.
	122¹⁷	21.402.661.300

2013 yılında işlem sayısı bakımından **Tüm İşlemler içinde, elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtımı** alanındaki birleşme ve devralmalar ilk sırayı almıştır. Özelleştirmeler hariç **Türkiye İşlemleri** bakımından ise en çok işlem **elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtımı** ile **televizyon programcılığı ve yayıncılığı faaliyetleri** alanında gerçekleşmiştir. **Tüm İşlemler** arasında, en yüksek işlem değeri **reklamcılık** alanındaki birleşme ve devralmalarda gözlenmektedir. Bu alandaki işlem değeri **2013** yılında gerçekleşen **Tüm İşlemlerin** toplam işlem değerinin **% 26,8'ine** tekabül etmektedir. **Türkiye İşlemleri** arasında, **2013** yılının en yüksek işlem değeri, **elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtımı** alanında gerçekleşmiştir. Bu alandaki işlem değeri **2013** yılında gerçekleşen (özelleştirmeler hariç) **Türkiye İşlemlerinin** toplam işlem değerinin **%21,6'sına** tekabül etmektedir.

¹⁷ Özelleştirmeler dahil edilmemiştir.

5 ÖZELLEŞTİRMELER

2013 yılında Türkiye piyasalarında toplam **19 milyar 550 milyon TL**'lik özelleştirme¹⁸ gerçekleşmiştir. Bu meblağ **Tüm İşlemlerin** toplam işlem değerinin % **7,5'ine** tekabül etmektedir. Bu dönemde yapılan özelleştirmelerin en çok **elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtım** faaliyetinde gerçekleştiği görülmektedir.

Satış / devir işlemi tamamlanan özelleştirmeler, 2013			
SATIN ALAN ŞİRKET	HEDEF ŞİRKET	Ekonomik Faaliyet	İŞLEM DEĞERİ ¹⁹ (TL)
Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş.	Seyit Ömer Termik Santrali	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	4.207.356.800
Cengiz-Kolin-Limak OG Grubu	Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	3.635.408.000
Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş.	Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	2.376.944.400
Elsan-Tümaş-Karaçay OG Grubu	Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş.	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	2.302.462.400
Torunlar Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Başkent Doğalgaz A.Ş.	Gaz İmalatı; Ana Şebeke Üzerinden Gaz Yakıtlarının Dağıtım	2.196.644.800
Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş./Siyahkalem Müh.İnş. San. Tic.Ltd./ Çobanyıldızı Elektrik Üretim A.Ş. OG Grubu	Kangal Termik Santrali*	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	1.912.968.500
Doğuş Holding A.Ş.	İstanbul Salıpaazarı Liman Sahası	Taşımacılık için Destekleyici Faaliyetler	1.406.106.000
Dicle Enerji Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	747.335.700
Doğu Aras Enerji Yatırımları A.Ş.	Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	248.146.350
Türkerler İnşaat Turizm Madencilik Enerji Üretim Ticaret ve Sanayi A.Ş.	Van Gölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	227.327.000
Limak Doğalgaz Elektrik Üretim A.Ş.	Hamitabat Elektrik Üretim Ve Ticaret A.Ş.	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	203.836.500
	Yeditepe Beynelmilel Otelcilik Turizm A.Ş.	Oteller ve Benzeri Konaklama Yerleri	72.803.619
Metek Hidro Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	9. Grup Santraller: Arpaçay-Telek-Kiti Hes	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	5.488.434
ALP Hindi Üretim Satış Paz. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti./Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Esyem Adapazarı/Eskişehir Tic. ve İktisadi Bütünlüğü	Hazır Hayvan yemleri İmalatı	3.700.000
Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş.	Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	Elektrik Enerjisinin Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	3.524.693
		TOPLAM	19.550.053.196

¹⁸ Satış / devir onayı alınmasına rağmen henüz sözleşmeleri imzalanmamış bulunan **Show Radyo Ticari ve İktisadi Bütünlüğü** ile **Kemerköy Liman Sahası*** özelleştirme işlemlerine ilişkin işlem değerleri dikkate alınmamıştır.

¹⁹ Özelleştirmelerin işlem değeri hesaplanırken, satış / devir işleminin tamamlandığı tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Efektif Satış Kuru kullanılmıştır.

* 2 defa işlem görmüştür.

6 İŞLEM SAYISINA GÖRE ÖZEL SERMAYE FONLARI

Tüm İşlemler içinde, özel sermaye fonları (*private equity funds*) **2013 yılında** gerçekleşen toplam **201** işlemin **35**'inde yatırım yapmıştır. Bu yatırımlar **2013** yılında gerçekleşen toplam işlem değeri içinde **% 24,6'lık** bir paya sahiptir. Değeri açıklanan işlemler esas alındığında, **2013 yılında** özel sermaye fonlarının gerçekleştirdikleri yatırımlar arasında en yüksek hacimli işlemin, A.B.D kökenli özel sermaye fonu KKR & Co. L.P.'nin endüstriyel ve mühendislik makineleri tasarımı ve üretimi alanında faaliyet gösteren Gardner Denver, Inc.'nin tam kontrolünü devralması olduğu görülmektedir.

Türkiye İşlemleri içinde, **2013** yılında gerçekleşen toplam **122** işlem içinde, özel sermaye fonları **16** işlemde yatırımcı olarak yer almıştır. Değeri açıklanan işlemler esas alındığında, özel sermaye fonlarının gerçekleştirdikleri toplam yatırımın **% 6,5'i** Türkiye kökenli hedef şirketlerde gerçekleşmiştir. Özel sermaye fonlarının Türkiye kökenli hedef şirketlerde gerçekleştirdikleri yatırım tutarı **Türkiye İşlemlerinin** toplam değerinin **% 19,5'**ine tekabül etmektedir.

2013 yılında özel sermaye fonlarının Türkiye'de gerçekleştirdikleri en yüksek yatırım, Adana Entegre Sağlık Kampüsü'nün yapım ve işletmesi ile ürün ve hizmetlerinin temin edilmesine yönelik olarak, Rönesans Holding A.Ş. ve Lüksemburg kökenli Meridiam Infrastructure Easterneuropa S.A.R.L tarafından ortak kontrol edilecek ortak girişimin kurulmasına yönelik yatırım olmuştur.

7 SONUÇLANMA SÜRESİ

2013 yılında Rekabet Kurumu'na bildirilen birleşme ve devralma işlemleri son bildirim tarihinden ortalama **15** gün sonra nihai karara bağlanmıştır.

www.rekabet.gov.tr

Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:9 Bilkent Çankaya 06800 /ANKARA

Tel : (312) 291 44 44

Faks : (312) 266 79 20